

Összefoglaló jelentés a hulladékszállításról szóló 1013/2006/EK rendelet értékelésével kapcsolatosan folytatott konzultációról

Bevezetés

Ez a jelentés összefoglalja a hulladékszállításról szóló módosított 1013/2006/EK rendelet (a továbbiakban: hulladékszállításról szóló rendelet, WSR), valamint az 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet III. vagy IIIA. mellékletében felsorolt egyes hulladékoknak a hulladékok határokat átlépő szállításának felügyeletéről szóló OECD-határozat hatálya alá nem tartozó egyes országokba történő hasznosítási célú kiviteléről szóló 1418/2007/EK rendelet értékelésének részeként végzett összes konzultációs tevékenység eredményeit. A jelentés alapját az értékelést kísérő tanulmány¹ D. függeléke képezi.

Konzultációs stratégia

A hulladékszállításról szóló rendelet értékelését szolgáló konzultációs stratégiát a Bizottság 2017-ben terjesztette elő. A stratégia itt érhető el:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/wsr_evaluation_consultation_strategy.pdf.

Nyilvános konzultáció

Az érdeklődő magánszemélyek vagy szervezetek véleményét összegyűjtő nyilvános konzultációval kifejezetten olyan érdekelt feleket céloztak meg, akik nagy

¹ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/926420bc-8284-11e9-9f05-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF>

valószínűséggel nem működtek volna közre egyéb, jellemzően szakértőket célzó konzultációs tevékenységekben.

A kérdőívet úgy alakították ki, hogy az a nyilvánosság számára is értelmezhető legyen, és ennek megfelelően csak csekély mértékben tartalmazott a hulladékszállításról szóló rendelettel összefüggő szakkifejezéseket. A kérdőív az EU Survey platform² révén az „Ossza meg velünk véleményét!” portálon³ az összes hivatalos uniós nyelven rendelkezésre állt. A konzultációs időszak 2018. január 30-tól 2018. április 27-ig tartott. A lehető legszélesebb körű részvétel érdekében a kérdőívre mutató link az EUROPA-portál nyilvános konzultációkkal foglalkozó oldalán⁴ is megjelent, és számos szervezet közvetlen megkeresést is kapott, hogy segítsenek a kérdőívre mutató link terjesztésében.

A konzultációs időszakban összesen 215 válaszadó töltötte ki a kérdőívet. Az alábbi B-1. ábra ismerteti a válaszadók típus szerinti bontását.

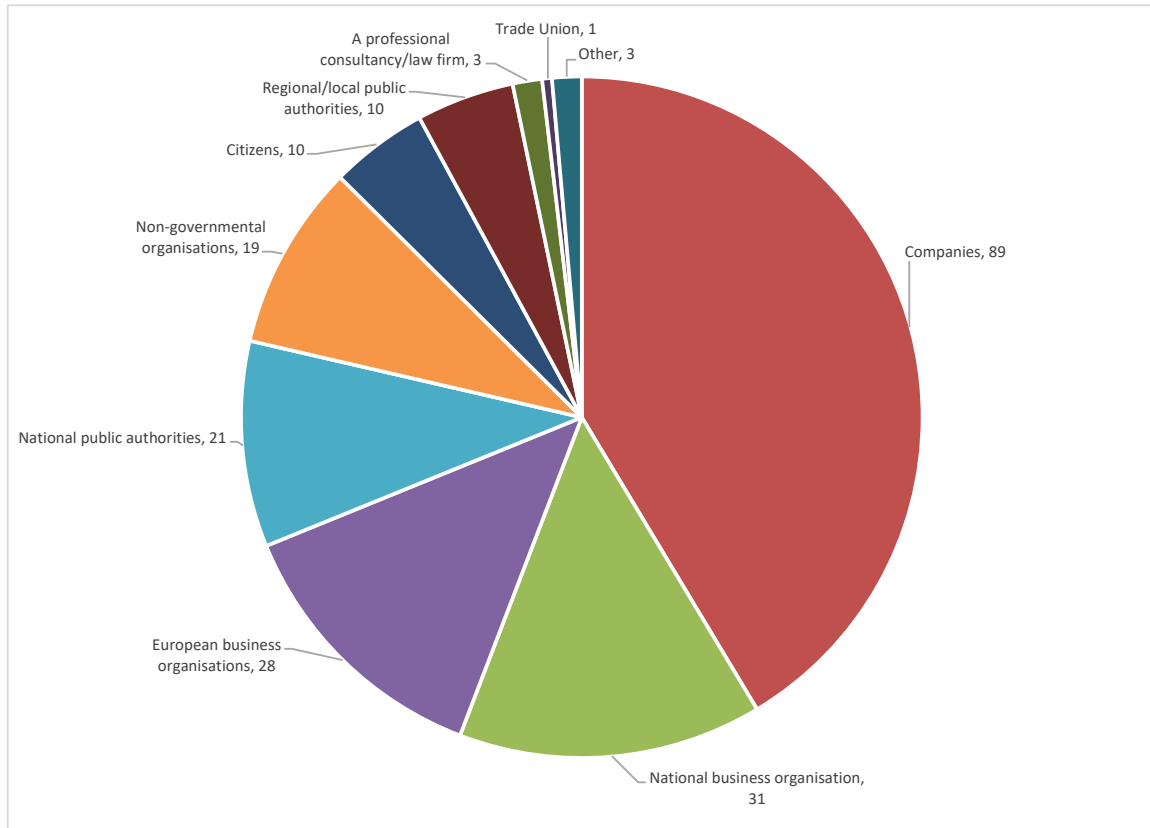
A konzultáció résztvevői közül 89-en (az összes válaszadó 41%-a) töltötték ki a kérdőívet vállalkozások – 44 nagyvállalat (több mint 250 alkalmazott) és 26 kisebb, 1–50 alkalmazottat foglalkoztató vállalkozás – képviselőjében. A válaszadók között 31 nemzeti üzleti szervezet, 28 európai üzleti szervezet, 21 nemzeti állami hatóság, 19 nem kormányzati szervezet, 10 magánszemély, 10 regionális/helyi hatóság és 7 szaktanácsadó iroda, szakszervezet és egyéb válaszadó (egy-egy önfoglalkoztató, szakmai szövetség és érdekcsoport) képviseltette magát. Az alábbi B-1. ábra ismerteti a válaszadók érdekelt felek típusa szerinti bontását.

² <https://ec.europa.eu/eusurvey/home/welcome?language=hu>

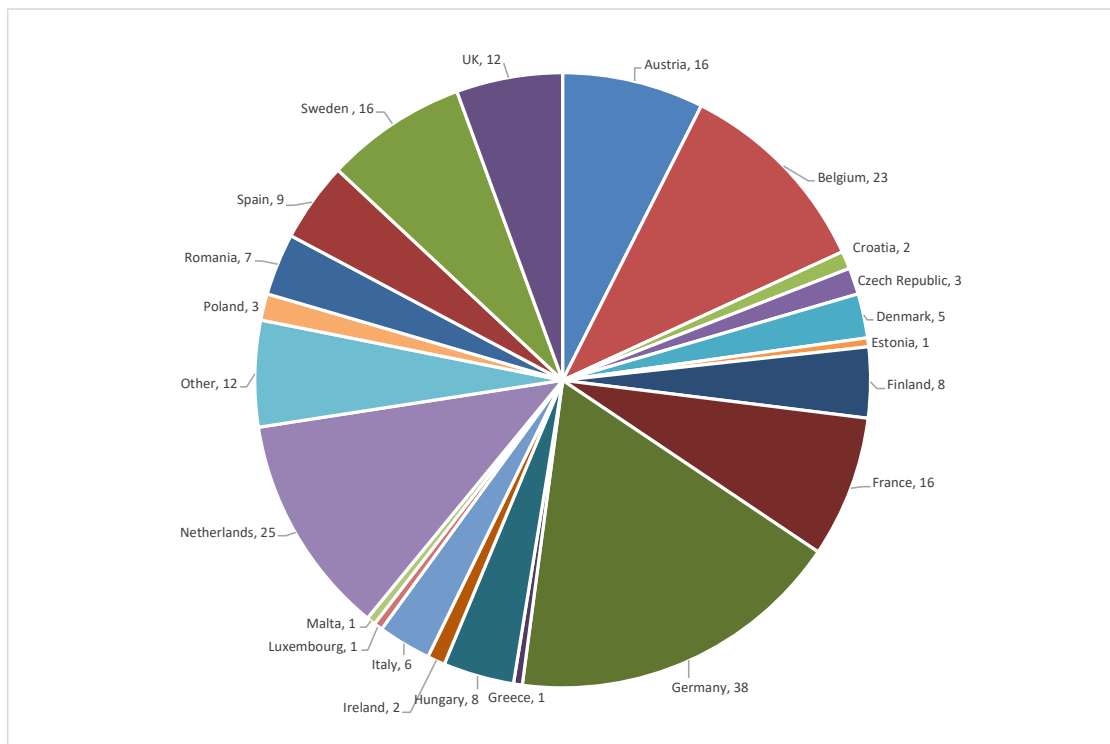
³ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_hu

⁴ https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-evaluation-waste-shipment-regulation_hu

B-1. ábra: Nyilvános konzultáció a hulladékszállításról szóló rendelet értékeléséről, érdekelt felek típusa szerinti bontás

B-2. ábra: Nyilvános konzultáció a hulladékszállításról szóló rendelet értékeléséről, országok szerinti bontás

A B-2. ábra ismerteti a válaszadók ország szerinti bontását.

Interjúk és felmérések révén folytatott célzott konzultációk

Célzott konzultációkra is sor került: bizonyos érdekelt felekkel interjúkat készítettek, és az alábbiakban összefoglalt elektronikus felmérési eszközöket vették igénybe.

Szakértői interjúk

Az adatgyűjtési folyamat elején 12 szakértővel készítettek rövid strukturált kísérleti interjút azzal a céllal, hogy kiegészítsék a szakirodalom áttekintése során gyűjtött információkat. Ezeket az interjúkat a hulladékágazat, a tagállamok és a nem kormányzati szervezetek képviselőivel készítették, és az eredmények nyomán egyrészt megerősítették az értékelés eredeti hatókörét, a várható adatforrásokat és adathiányokat, másrészt információkat nyertek a nyilvános konzultáció keretében folytatott elsődleges adatgyűjtéshez és az értékelési folyamat későbbi szakaszában végzett célzott konzultációkhoz.

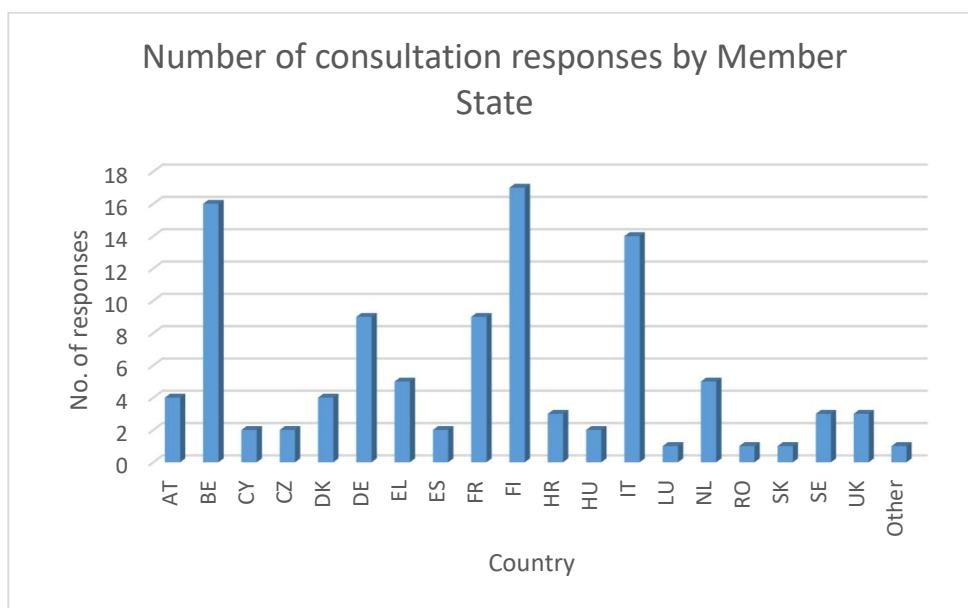
Célzott felmérések

A célzott felmérésre szolgáló kérdőívet a CheckMarket online felmérési platform használatával alakították ki. A felmérés első része az összes célzott érdekelt félre vonatkozó öt értékelési szempont alapján tartalmazott kérdéseket. A felmérés második részét kifejezetten a tagállamok illetékes hatóságai számára dolgozták ki, elsősorban a WSR ellenőrzési és végrehajtási rendelkezéseire összpontosítva.

A felmérés 2018. május végétől állt rendelkezésre és 2018. június végéig lehetett kitölteni.

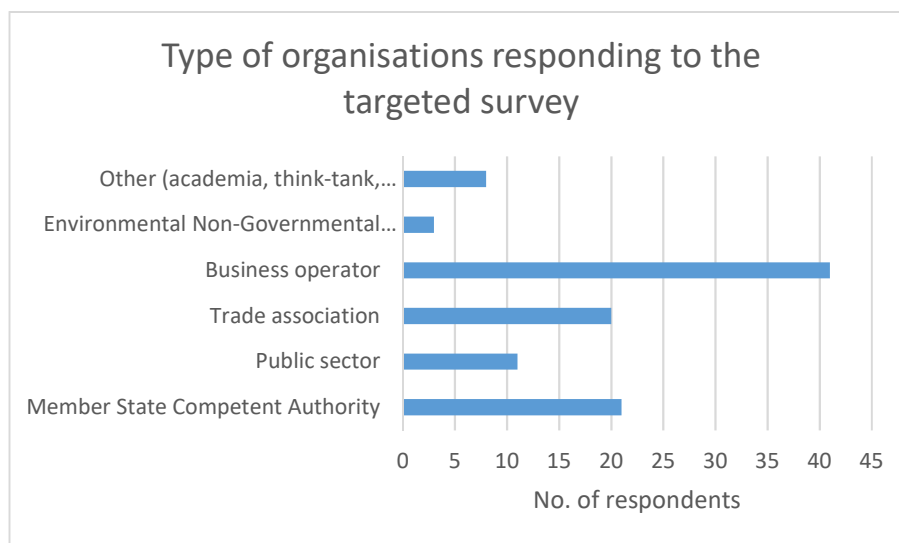
19 tagállamból összesen 104 válasz érkezett a célzott felmérésre⁵. A felmérés kialakítása lehetővé tette, hogy az érdekelt felek csak az általuk kiválasztott kérdésekre válaszoljanak, ennek ellenére a válaszadók 59%-a minden kérdésre válaszolt.

B-3. ábra: A célzott konzultációra érkezett válaszok száma tagállamonként

⁵ A nyilvános konzultációra beérkezett válaszokkal összesítve csak 4 tagállamból nem érkezett semmilyen visszajelzés. Az értékelés során nem tettek további lépéseket a tagállamok bevonása érdekében.

B-4. ábra: A célzott felmérésre érkezett válaszok szervezettípusonként

Érdekelt felek részvételével szervezett munkaértekezletek

Az értékelés során két munkaértekezletet tartottak, az elsőt 2018 januárjában, a másodikat 2018 szeptemberében. Mindkét alkalommal mintegy 60 résztvevő képviselte a megcélzott érdekképviseleti csoportokat.

Az *első egynapos munkaértekezletre* 2018. január 11-én Brüsszelben került sor, melynek során megerősítést nyertek a WSR végrehajtása kapcsán addig felmerült – pozitív és negatív hatással járó – főbb kérdések, továbbá mérlegelték a további adatgyűjtések lehetséges hatókörét.

A résztvevők rendelkezésére bocsátották a szakirodalmi áttekintés és a szakértői interjúk alapján azonosított kérdések összefoglalását, majd arra kérték őket, hogy erősítsék meg, cáfolják, illetve egészítsék ki a megfontolásokat.

Összességében elmondható, hogy a résztvevők megerősítették a megvitatandó témákat és az azonosított felvetéseket, mindemellett kiemelten fontosnak tartották a tagállamok által a WSR végrehajtásával kapcsolatosan rendelkezésre bocsátott meglévő jelentések felhasználását, az értékelés során az összes érdekelt fél figyelembevételét, valamint a változó hulladékpiac és különösen a körforgásos gazdaság összefüggésében a WSR eredeti célkitűzéseit.

A *második egynapos munkaértekezletre* 2018. szeptember 11-én Brüsszelben került sor, melynek során megerősítést nyert az értékelési kritériumok és a kérdések nyomán szerzett bizonyítékok értékelésén alapuló következtetés tervezete. A munkaértekezlet résztvevői a következőket kapták meg:

- i. a munkaértekezletet megelőzően megküldött, az értékelés részeként levont következtetéseket röviden összefoglaló dokumentumot; valamint
- ii. a munkaértekezlet során bemutatott prezentációkat, melyekhez további magyarázatokat fűztek azok a tanácsadók, akikkel a Bizottság az értékelési

folyamatban konzultált és amelyek az összefoglaló dokumentumban ismertetett következtetéseket további részletesebb információkkal egészítették ki.

A napirendi pontok az értékelési kritériumokat követték.

Az egyes üléseken, valamint a tanácsadók prezentációit követően kikérték a résztvevők következtetéstervezettel kapcsolatos véleményét. Ezeket a munkaértekezlet jegyzőkönyvében rögzítették, melyet a munkaértekezletet követően tervezetként konzultációra bocsátottak. A résztvevőktől kapott észrevételeket ezt követően belefoglalták a munkaértekezlet végleges jelentésébe.

A következtetéstervezetet az érdekelt felek általánosságban elfogadták, nyelvi változtatásokat és az érdekelt felek álláspontját tükröző apró, ám szükséges kiegészítéseket kérve.

A munkaértekezletek részletes ismertetését az értékelést kísérő tanulmány⁶ G. függelékében található jelentések tartalmazzák.

Az értékelési ütemterv kapcsán kapott visszajelzések

Visszajelzés érkezett a következőktől: BDE (elsősorban hulladék- és szennyvízgazdálkodási ágazatban érintett magánvállalkozásokat képviselő német szövetség), az Európai Elektronikai Újrahasznosítók Szövetsége (EERA), az Európai Újrahasznosítási Iparági Szövetség (EuRIC), az Európai Felelősségteljes Hulladékégetési és Különlegeshulladék-kezelési Unió (EURITS), az Európai Újrafeldolgozási Platform (ERP), a Hulladékgazdálkodók és Környezetvédelmi Szolgáltatók Európai Szövetsége (FEAD), a Remondis Industrie Service cégcsoport (RISG), a spanyol Ökológiai Átalakulás Minisztériumának Maradványanyagokkal Foglalkozó Igazgatósága, a finn környezetvédelmi vállalkozások szövetsége (YTP), Fabrice Sancho (magánszemély), Arsi Saukkola (vállalkozásoktól/cégektől/nem kormányzati szervektől eltérő szervezet) és két anonim válaszadó. A visszajelzések révén beérkezett véleményeket és bizonyítékokat közvetlenül felhasználták az értékelő tanulmányban, több válaszadó pedig további anyagokat nyújtott be a fent ismertetetteknek megfelelően folytatott konzultációs tevékenységek részeként.

A REFIT-platform véleménye

A REFIT-platform a Dán Üzleti Fórumtól, a hulladékszállítás szabályozásával foglalkozó érdekképviselői csoport egyik tagjától és a finnországi kormányzati szereplők körében végzett felmérés részeként érkezett beadványokat figyelembe vette, és 2018. március 19-én fogadta el véleményét⁷.

Az érdekképviselői csoport jelezte, hogy az évek során a nemzeti hatóságok és az érdekelt felek számos aggályt vetettek fel azzal kapcsolatban, hogy a rendelet egyes rendelkezései szükségtelen adminisztratív terheket és késedelmeket, valamint a

⁶ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/926420bc-8284-11e9-9f05-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF>

⁷ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/recommendation-ix-3a-c_regulation-on-shipment-of-waste_en.pdf

hulladékszállításban többletköltségeket okoznak. Emellett elismerték azt is, hogy az illegális hulladékszállítás rendszeresen előforduló probléma.

A két első beadvány egyaránt foglalkozik azzal, hogy a hulladék fogalmának és bizonyos hulladékok státuszának meghatározása nem egyértelmű, továbbá azzal, hogy ennek milyen következményei lehetnek az Unión belüli hulladék-újrafeldolgozási potenciál megerősítésére. Az érdekképviselői csoport álláspontja szerint e problémák akadályozzák a hulladék-újrafeldolgozás valódi belső piacának kialakulását és a körforgásos gazdaság megvalósítását. Az érdekképviselői csoport elismerte a hulladékokról szóló keretirányelv felülvizsgálata keretében végzett munkát, amely az akkoriban készülő, a vegyi anyagokkal, a termékkel és a hulladékkal kapcsolatos jogszabályok közötti kapcsolódási pontok kezeléséről szóló közleménnyel összefüggésben elősegítette a hulladék és a nem hulladék közötti különbségtételt.

Az érdekképviselői csoport arra ösztönözte a Bizottságot, hogy a hulladékszállításról szóló rendelet felülvizsgálata keretében tisztázza ezeket a kérdéseket és gondoskodjon a fogalom meghatározások és értelmezések tagállamok közötti harmonizációjáról. A jelenleg tapasztalható eltérő értelmezések és végrehajtási módok károsan hatnak a hulladék-újrafeldolgozás és a körforgásos gazdaság nyújtotta üzleti lehetőségekre. Az érdekképviselői csoport azt javasolta a Bizottságnak, hogy fokozza a végrehajtással és érvényesítéssel kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjét, valamint tegyen lépéseket az egységesebb végrehajtás érdekében.

Az érdekképviselői csoport érdeklődéssel fogadta azt a felvetést, miszerint fel kell tárnai, hogy az adminisztratív terhek csökkentése érdekében lehetséges-e további hulladéktípusokkal bővíteni a zöldlistás hulladékok körét. Minderre azonban csak a hulladéktípusok tulajdonságainak és a környezetre gyakorolt lehetséges hatásuknak alapos elemzését követően kerülhet sor. Javaslat érkezett annak felmérésére is, hogy miként lehetne létrehozni a tanúsított újrafeldolgozó létesítmények nyilvántartását, illetve hogyan lehetne az EU-ban csökkenteni az engedélyezési kötelezettségeket, ha a hulladékot ilyen tanúsított létesítményekbe szállítják.

Az utolsó beadvány a nyilvántartásba vétel kölcsönös elismerésének hiányával kapcsolatos konkrétabb észrevételekre vonatkozott. A tagállamok a jelek szerint nem ismerik el kölcsönösen egymás nyilvántartásait, ami több párhuzamos nyilvántartásba vételt eredményez és adminisztratív terhet ró a fuvarozókra. A gyakorlatban a fuvarozók számára több okból is igen bonyolult a saját tagállamon kívüli nyilvántartásba vétel: eltér a nyilvántartásba vétel módja és érvényessége, más-más követelmények szerint kell információkat benyújtani, továbbá nyelvi nehézségek is adódnak. Következésképpen a szállítások késnek: ennek oka lehet, hogy a fuvarozók a nyilvántartásba vételre várnak, vagy a szóban forgó fuvarozó elveszíti a megbízását. Ezenfelül az is kihívást jelent, hogy a fuvarozó hátrányba kerül, ha megváltoztatja a vállalkozás társasági formáját. A fuvarozónak a nyilvántartásba vétel előtt kell megváltoztatnia a vállalkozás társasági formáját, majd ennek lebonyolítását követően meg kell várnia a tagállamok nyilvántartásba vételi kérelemre küldött válaszát. Ez idő alatt a vállalat kiszorul a piacról. Végezetül, a digitális megoldások nem minden esetben kompatibilisek határokon átnyúló viszonylatban.

Az érdekképviselői csoport támogatta azt a javaslatot, amely a hulladékfuvarozók nyilvántartásba vételének kölcsönös elismerését biztosítaná. Meglátásuk szerint ha uniós szinten meghatároznák a nyilvántartásba vételre vonatkozó minimumkövetelményeket és

eljárási rendet, és ezek a nemzeti nyilvántartásba vételi rendszerekben is megjelenének, a környezet és az emberi egészség védelmének szintje változatlan maradna.

Konkréten a műanyag hulladék-exportot illetően az érdekképviseleti csoport véleménye említést tett a műanyag hulladék-export globális helyzetének alakulásáról. Alátámasztotta, hogy a korábban Kínába szállított hulladékokra nemrégiben új megoldást kellett találni, mivel Kína betiltotta bizonyos típusú műanyag hulladékok bevitelét. Az érdekképviseleti csoport emellett jelezte azt is, hogy e fejlemények lehetőségeket nyithatnak az uniós újrahasznosítók számára.

Ad hoc hozzájárulások

Az ad hoc hozzájárulásokat az alábbi táblázat foglalja össze:

Szervezet	Képviselet érdekei	Hozzájárulás jellege
Dán Kereskedelmi Kamara	dán iparági szereplők	Írásbeli beadvány az érdekelt felekkel folytatott célzott konzultáció során tett észrevételek kiegészítésére. A beadványok általában további bizonyítékokat szolgáltatottak egy vagy több értékelési kritérium tekintetében.
EuRIC	európai újrafeldolgozó iparágak	
Eurometaux	európai nemvasfém iparág	
Hazardous Waste Europe	uniós veszélyeshulladék-kezelési ágazat	
FEAD	uniós hulladékgazdálkodási és környezetvédelmi szolgáltatási ágazat	
HOSZ Magyarország	magyarországi hulladékgazdálkodási ágazat	
VDEH Németország	németországi acélgyártók	
Veolia	magánszektor hulladékgazdálkodási szolgáltatások	

Az összegyűjtött információk felhasználása

Az adatgyűjtés – az ebben az összefoglaló jelentésben ismertetett konzultáció, a szakirodalmi áttekintés és a tanácsadói csoport által végzett bizonyítékgyűjtés – keretében összegyűjtött összes információt egyetlen adatbázisba foglalták. Az adatbázis lehetővé tette az összes adatforrás minden egyes értékelési kérdés alapján lefolytatott vizsgálatát. A bizonyítékokat felmutató releváns forrásokat megjelölték, majd feltüntették az értékelő tanulmány főszövegében. Ezután került sor az adatok elemzésére,

hogy azonosítani lehessen a javaslatokat alátámasztó vagy azoknak ellentmondó állításokat és bizonyítékokat, melyek nyomán le lehetett vonni a végleges értékelő tanulmány következtetéseit. E célból az érdekelt felek második munkaértekezletére támaszkodva megerősítették az említett információkon alapuló végleges megállapítások tervezetét és kiigazították a következtetéseket. Ennek megfelelően a végleges jelentés teljes mértékben figyelembe veszi az összes széles körben támogatott álláspontot, ugyanakkor azonosítja a kevésbé széles körben támogatott álláspontokat is.